

Fabra, Moll i Sanchis Guarner

La construcció d'una llengua moderna
de cultura des de la diversitat

Antoni Ferrando Francés

PUV

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	11
INTRODUCCIÓ	13
I. La dimensió nacional del Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana (1906): Teodor Llorente, Antoni Maria Alcover i Pompeu Fabra	
1. <i>Cap a la recuperació d'una llengua literària comuna: el mestratge d'Aguiló, l'exemple de Verdaguer</i>	23
2. <i>Teodor Llorente: el llegat viu de la Renaixença</i>	26
3. <i>El Congrés de 1906: l'obra d'Alcover, la mà de Prat de la Riba, l'ombra de Fabra</i>	28
4. <i>Lo Rat Penat i València Nova a Barcelona</i>	32
5. <i>La projecció del Congrés a València</i>	38
6. <i>Llengua i dialectes al Congrés</i>	46
7. <i>La qüestió de la codificació al Congrés: cap a la creació d'una institució acadèmica de la llengua catalana</i>	51
8. <i>Alcover vist per Llorente i, sobretot, un examen crític del patriarca de la Renaixença sobre la situació de la llengua al País Valencià</i>	54
Bibliografia	61
2. Pompeu Fabra: la reconstrucció d'una llengua nacional	
1. <i>La dimensió històrica del lingüista</i>	63
2. <i>La transcendència d'una codificació ben feta</i>	63
3. <i>El procés de reconstrucció d'una llengua nacional</i>	65
4. <i>La codificació ortogràfica</i>	66
5. <i>La codificació morfològica</i>	67
6. <i>La codificació del lèxic</i>	71
7. <i>El triomf del fabrisme</i>	72
8. <i>El compromís nacional de Fabra</i>	73
9. <i>Vigència i problemes de l'ideari fabrista</i>	74
Bibliografia	77

---

3. Fabra i el País Valencià	79
1. <i>Els primers contactes amb valencians</i>	79
2. <i>La primera visita al País Valencià (1915)</i>	87
3. <i>La segona visita al País Valencià (1930): cap a la normalitat cultural</i>	92
4. <i>El tercer viatge al País Valencià (1935): el reconeixement de l'autoritat moral de Fabra</i>	98
5. <i>El quart viatge al País Valencià (1937): el compromís per la cultura nacional</i>	105
6. <i>El mestratge sobre Josep Giner i Carles Salvador</i>	106
7. <i>Les relacions entre l'Institut d'Estudis Valencians i l'IEC</i>	107
8. <i>Els darrers contactes amb valencians</i>	109
9. <i>Fabra, en el record dels valencians</i>	111
10. <i>L'ideari fabrià sobre l'articulació nacional dels Països Catalans</i>	113
Bibliografia	119
Apèndix	123
 4. La presència dels dialectes territorials en l'obra de Pompeu Fabra .	129
1. <i>El concepte i l'ús del terme «dialecte» en Fabra</i>	130
2. <i>L'evolució de l'actitud de Fabra quant a la presència dels dialectes en el corpus normatiu</i>	135
3. <i>Abast i límits de la integració dels dialectes en la llengua literària</i>	143
4. <i>La presència concreta dels dialectes en el corpus gramatical fabrià</i>	149
5. <i>La presència concreta dels dialectes en la codificació lèxica: el Diccionari de la llengua catalana (1932)</i>	166
6. <i>Valoració de l'actitud de Fabra sobre els dialectes</i>	172
Bibliografia	174
 5. L'occitanisme des d'una perspectiva valenciana: un panorama històric	179
1. <i>València, terra de promissió per als occitans (ss. XIII i XIV)</i> ..	179
2. <i>La determinació desoccitanitzadora dels valencians a l'època dels Trastàmara (1412-1516)</i>	182
3. <i>La troballa terminològica de «llemosí», reflex de la profunda crisi cultural als inicis del segle XVI: el Blaquerna</i>	183
4. <i>El «llemosí» com a recurs defensiu davant el prestigi del castellà a l'època de Carles I</i>	185

5. La justificació històrica de la naturalesa llemosina de la llengua valenciana en temps de Felip II de Castella	187
6. Les raons de la primacia de la «llengua valenciana» als inicis del barroc.....	188
7. Cap a la dilució lingüística en la plenitud del barroc.....	190
8. La incomoditat de la Il·lustració davant una denominació impròpia.....	191
9. Les dificultats valencianes en la recuperació de la consciència lingüística unitària durant la Renaixença	194
10. De l'oblit del llemosinisme a la solidaritat política amb Occitània (1906-1939)	198
11. Per un occitanisme cultural solidari en temps contemporanis	205
Bibliografia	211
6. La construcció històrica de la «norma lingüística» al País Valencià fins a les Normes de Castelló	215
1. <i>Una proposta de periodització .....</i>	217
2. <i>El període de 1238 a 1479: la Cancelleria reial com a factor d'unitat lingüística .....</i>	219
3. <i>El període de 1479 a 1707: la impremta i la llengua administrativa com a transmissores del model culte de la llengua ....</i>	224
4. <i>El període de 1707 a 1859: desorientació ortogràfica i marginació legal .....</i>	234
5. <i>El període de 1859 a 1913: entre la reivindicació elitista d'una llengua literària compartida i les necessitats comunicatives locals.....</i>	243
6. <i>El període de 1913 a 1932: formulació i difusió de la codificació normativa fabrista .....</i>	263
7. <i>A tall de cloenda: recapitulació i corol·lari .....</i>	277
Bibliografia	279
7. Les Normes de Castelló: desplegament i consolidació (1932-1983)	285
1. <i>Els precedents immediats i els límits de l'acord: el paper d'Adolf Pizcueta.....</i>	285
2. <i>La praxi ortogràfica i gramatical als anys republicans: el mestratge de Carles Salvador (1932-1939) .....</i>	292
3. <i>El desplegament gramatical i lexicogràfic durant el primer franquisme: el paper de Lo Rat Penat i de l'Editorial Torre (1939-1962) .....</i>	296